

Een uitdagend project

Projectmanagement eenvoudig en leuk

Een uitdagend project

Projectmanagement eenvoudig en leuk

Andere uitgaven bij Van Haren Publishing

Van Haren Publishing (VHP) is gespecialiseerd in uitgaven over best practices, methodes, frameworks en standaarden op het gebied van de volgende domeinen:

- IT-management;
- Enterprise-architectuur;
- Projectmanagement;
- Businessmanagement.

Deze uitgaven zijn beschikbaar in meerdere talen en maken deel uit van toonaangevende series, zoals Best Practice series en The Open Group series.

Van Haren Publishing is de uitgever voor toonaangevende instellingen en bedrijven, waaronder Agile Consortium, World Commerce and Contracting, IAOP, IPMA World, KNVI, PMI-NL, NLAIC en The Open Group.

Van Haren Publishing maakt deel uit van de Van Haren Group, die naast publicaties ook trainingsmaterialen en e-learning aanbiedt via Van Haren Learning Solutions, evenals professionele certificering via examens onder Van Haren Certify.

Onderwerpen per domein zijn:

IT-management	IT-servicemanagement	FitSM, ISM*, ISO/IEC20000, IT4IT*, ITIL*, VerISM*, SAE, TRIM, XLA*
	Datamanagement	Data literacy, Data visualization, DMBOK
	IT-assetmanagement	HAM, ITAM, SAM
	IT-securitymanagement	BIO, ISO/IEC27001, NIS2
	Testmanagement	CTAP
	Applicatiemanagement	ASL
	Overig	eCF, IT-CME, Scrum
Projectmanagement	Projectmanagement	Half Double, ICB, ISO/IEC21500, P3.express, PM², PMBOK Guide, Praxis, PRINCE2
	Agile	Agile, Agile PM
	Overig	PMO
Businessmanagement	Operationsmanagement	Lean, Lean Six Sigma, OBM, OMC, RASCI
	Contractmanagement	CATS CM, CATS RVM, IACCM World
	Business informatiemanagement	BiSL, DID
	Artificial intelligence	AI, Generative AI
	Outsourcing	OPBOK
Enterprise-architectuur	Enterprise-architectuur	BIAN, TOGAF
	Modeling	ArchiMate, BPMN
	Softwarearchitectuur	ISAQB
	Overig	Open Agile Architecture

Voor een compleet overzicht van alle uitgaven, ga naar onze website: www.vanharen.net

Een uitdagend project

Projectmanagement eenvoudig en leuk

Joanna Rzempała, Polen
Miguel Carvalho e Melo, Portugal
Sanja Mededović, Montenegro
Darija Ivandić Vidović, Kroatië
Jorunn Wolstad, Noorwegen

Colofon

Titel:	Een uitdagend project
Ondertitel:	Projectmanagement eenvoudig en leuk
Auteurs:	Joanna Rzempala, Miguel Carvalho e Melo, Sanja Mededović, Darija Ivandić Vidović, Jorunn Wolstad
Review Nederlandse vertaling:	Dinand Vinken
Cartoons:	Isabella De Felip
Oorspronkelijke titel:	The Challenge, Project Management made Simple and Fun
Uitgever:	Van Haren Publishing, 's-Hertogenbosch-NL www.vanharen.net
Lay-out en DTP:	Coco Bookmedia, Amersfoort-NL
ISBN hard copy:	978 94 018 1432 4
ISBN eBook (pdf):	978 94 018 1433 1
ISBN ePub:	978 94 018 1434 8
Uitgave:	Eerste druk, eerste oplage, maart 2026
Copyright:	© IPMA / Van Haren Publishing, 2025, 2026
Websites:	www.vanharen.net , bookshop.ipma.nl

Handelsmerken

IPMA ICB®, IPMA OCB®, IPMA Delta® en IPMA Project Excellence Baseline® zijn geregistreerde handelsmerken van de International Project Management Association (IPMA®).

Disclaimer

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

In het bijzonder is het zonder deze schriftelijke toestemming **niet toegestaan** om deze publicatie geheel of gedeeltelijk te gebruiken of op te nemen voor het trainen of ontwikkelen van grote taalmodellen (LLM) of andere generatieve kunstmatige-intelligentiesystemen. Het is ook niet toegestaan om deze publicatie te gebruiken in of in verband met dergelijke technologieën, tools of modellen om gegevens of inhoud te genereren en/of deze te synthetiseren of te combineren met andere gegevens of inhoud.

Inhoud

Voorwoord

9

1	Inleiding	11
1.1	Waarom hebben we dit boek over projectmanagement geschreven?	11
1.2	De projectleden	11
1.3	Het project	12
1.4	Hoe gebruik je dit boek?	12
2	Aan de slag	15
2.1	De projectteamleden leren kennen	16
2.2	Wat is een project?	22
2.3	Wat is projectmanagement?	24
2.4	Duurzaamheid in projecten	25
2.5	Ethisch gedrag	26
2.6	Cultureel respect	27
2.7	De projectmanager als dirigent	28
2.8	Het succes meten van de eindejaarsreis	30
2.9	Leiderschapstijlen	31
3	Onderzoek	39
3.1	Werken als een projectteam	39
3.2	Zoveel vragen om te onderzoeken	42
3.3	Waarheen?	45
3.4	Management	47
3.5	Het projectcanvas	50
3.6	Het projectcanvas delen	62
4	Definitie	65
4.1	Het projectresultaat verfijnen	65
4.2	Beginnen met de planning	66
4.3	Missie: wat staat er op onze to-do lijst?	69

4.4	De samenstelling van het projectteam: wie is waar verantwoordelijk voor?	73
4.5	Het schema: hoe en wanneer gaan we het doen?	77
4.6	Risicoradar: wat zou ons kunnen verrassen?	86
4.7	Wat staat er in de begroting?	94
4.8	Projectsuccesbarometer: hoe gaan we meten?	101
4.9	Fondsenwervingsplan: hoe kunnen we geld werven?	104
4.10	Conflict: niet per se slecht	105
5	Actie	117
5.1	Laten we onze voortuitgang op de geplande activiteiten bekijken	117
5.2	Op de hoogte blijven	118
5.3	Wijzigingsverzoeken	122
5.4	En daar gaan we!	125
5.5	Oeps! Wat gebeurde er?	126
6	Afronden	131
6.1	Stap 1 – Hebben we alles gedaan wat we van plan waren?	132
6.2	Stap 2 – Hoe hebben we het gedaan?	134
6.3	Stap 3 – Projecteindrapport en formele afronding	143
6.4	Stap 4 – Archiveren van projectdocumentatie	147
6.5	Stap 5 – Laten we een feestje geven!	147
6.6	Een woord over afronden	147
A.	Twintig jaar later	149
B.	Sjablonen	151
1	Projectcanvas	151
2	Werkverdelingsstructuur	152
3	RAP – Verantwoordelijkheidsverdelingsmatrix	152
4	Projectplanning	153
5	Risicoresponsplan	154
6	Projectbegroting	154
7	Statusrapport	155
8	Wijzigingsverzoeklogboek	156
9	Projecteindrapport	157

C.	Behandelde competenties op het gebied van projectmanagement	158
D.	Woordenlijst	159
E.	Over de auteurs	163

Voorwoord

Projectontwerp en -management zijn professionele vaardigheden en onmisbare competenties in het dagelijks leven – van het organiseren van schoolevenementen tot het realiseren van ambitieuze doelen. *Een uitdagend project* is een boek dat jongeren en hun docenten op een toegankelijke en boeiende manier laat kennismaken met de wereld van projectmanagement.

Een IPMA World projectteam heeft deze publicatie ontwikkeld en wil daarmee de ontwikkeling van IPMA Junior-competenties ondersteunen – een internationale standaard die betrekking heeft op perspectief, mensen en praktijk in projectmanagement voor jongeren van 16 tot 18 jaar. Met dit boek kunnen niet alleen jonge leiders, maar ook projectdeelnemers, de kennis en vaardigheden verwerven die nodig zijn voor een succesvolle projectuitvoering, waaronder: effectieve planning, organisatie en projectteambegeleiding. Tegelijkertijd vinden docenten er inspiratie in om elementen van projectmanagement in het onderwijsproces op te nemen.

Een uitdagend project bevat niet alleen theorie: het biedt praktische richtlijnen, inspirerende voorbeelden en oefeningen die helpen bij het ontwikkelen van belangrijke competenties voor toekomstige projectmanagers en projectteamleden. Of je nu een schoolproject of een sociaal initiatief plant of je voorbereidt op je toekomstige carrière, dit boek leidt je door de fascinerende wereld van projectmanagement.

We nodigen je uit om de uitdaging aan te gaan!

1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven we enkele richtlijnen voor het lezen en begrijpen van dit boek.

1.1 Waarom hebben we dit boek over projectmanagement geschreven?

Waarom? Om jou, beste lezer, aan te moedigen de wereld van projectmanagement te ontdekken. We hopen dat dit boek je zal helpen je projectvaardigheden te verrijken en nieuwe uitdagingen aan te gaan. We hopen dat je projectmanagement zult gebruiken als instrument om een betere toekomst voor jezelf en anderen te creëren.

Projectmanagement is niet alleen een reeks vaardigheden voor professionals. Je kunt het toepassen bij het organiseren van school- of werkevenementen, het plannen van uitstapjes met vrienden of familie, of zelfs bij het bereiken van persoonlijke doelen. Competent projectmanagement kan je helpen om succesvol te zijn!

Onthoud dat elk project dat je onderneemt – zelfs kleine en eenvoudige projecten – de wereld kan veranderen. Wees niet bang om groot te dromen en gedurfd te handelen. Laat projectmanagement je bondgenoot zijn op je levenspad.

We wensen je veel succes met je projecten!

1.2 De projectleden

In dit hoofdstuk maak je kennis met de projectorganisatie. Anna is de projectmanager, haar klasgenoten Bob, Diego, Eva, Sami en Sara vormen met haar het projectteam. Ook ontmoet je twee docenten in de school. Als eerste hun projectsponsor, ook wel opdrachtgever genoemd, mevrouw James. En als tweede meneer Chen, een schoolbestuurder met de taak om alle schoolprojecten te ondersteunen en begeleiden wanneer nodig.

ANNA EVA SARA BOB SAMI DIEGO Mevrouw JAMES Meneer CHEN

Figuur 1 Het projectteam

Samen zijn de projectteamleden verantwoordelijk voor een project om een eindejaarsreis te organiseren voor hun medeleerlingen in het laatste jaar. Je leest wat de projectteamleden doen en zij delen hun uitdagingen terwijl zij daarmee bezig zijn.

En je leest niet alleen over hen, je ‘hoort’ ook hun stemmen terwijl ze projectmanagement verkennen en hun inzichten met elkaar delen.

Je volgt Anna en haar projectteam bij elke stap van het bedenken van het ‘WAT gaan we doen’ en ‘HOE gaan we het doen’ (plannen en uitvoeren) van hun project. Gedurende het project krijg je ook een duidelijk, stapsgewijs inzicht in het projectmanagementproces van begin tot het eind en leer je de essentiële woordenschat van het vakgebied projectmanagement.

1.3 Het project

Elk jaar gaan de leerlingen van het laatste jaar van de school op eindejaarsreis. De eindejaarsreis wordt bedacht, gepland, beheerd en uitgevoerd door de leerlingen zelf. De eindejaarsreis omvat zowel leerzame als leuke activiteiten. In voorgaande jaren duurde de reis een week. De school verwacht dat het projectteam tijdens het project meer leert over projectmanagement.

De klas van dit jaar bestaat uit 68 leerlingen die aan de reis zullen deelnemen, begeleid door twee docenten.

1.4 Hoe gebruik je dit boek?

De hoofdstukken van het boek volgen de fasen van een eenvoudige projectlevenscyclus (zie figuur 2).

Figuur 2 De projectlevenscyclus

In elke fase worden verschillende methoden en technieken gebruikt om verschillende aspecten van het project te beheren. Je leert over deze methoden en technieken door middel van discussies tussen de projectteamleden.

Definities worden gegeven in kaders zoals dit:

IPMA Junior

Een **IPMA Junior** is tussen 16 en 18 jaar. Dit boek is vooral voor jou bedoeld.

In de bijlagen vind je sjablonen voor de projectmanagementdocumenten die door het projectteam worden gebruikt. Je kunt deze gebruiken in je eigen projecten. Voorbeelden van hoe je deze kunt gebruiken worden in de hoofdstukken van het boek uitgelegd.

Waar wacht je nog op?